

Divoženy / Římské večírky

Marie Lukáčová / Pauline Curnier Jardin a Feel Good Cooperative

14. 11. 2023 – 25. 2. 2024

Galerie hlavního města Prahy

Dům fotografie

Revoluční 5, Praha 1

út–st, pá–ne 10–18 h, čt 10–20 h

Kurátorky: Jitka Hlaváčková a kurátorský kolektiv Společnosti Jindřicha Chalupického: Barbora Ciprová, Veronika Čechová, Tereza Jindrová, Karina Kottová

Kolektiv kurátorek z Galerie hlavního města Prahy a Společnosti Jindřicha Chalupického představí aktuální díla mezinárodně etablovaných autorek z oblasti pohyblivého obrazu a multimediálních instalací. Autorky dvou paralelně probíhajících samostatných výstav ve svých dokumentárně i narativně založených dílech zacházejí s angažovanými motivy z oblasti genderu a politiky. Skrze filmy, kresby, tisky a velkorysé prostorové instalace zviditelňují sociální zkušenost a perspektivu mocensky marginalizovaných žen – velmi mladých nebo sociálně vyloučených v patriarchálně založené společnosti. Dvojice výstav je výsledkem široké týmové spolupráce – na úrovni autorské, kurátorské i institucionální.

Pauline Curnier Jardin & Feel Good Cooperative: Římské večírky

Kolektivní odpověď na lockdown: honorované kresby namísto sexuální práce

Výstava *Římské večírky* představuje výstupy unikátní spolupráce mezinárodně etablované umělkyně Pauline Curnier Jardin a kolektivu sexuálních pracovníků, umělkyně a architektky, které od roku 2020 vystupují pod kolektivním jménem Feel Good Cooperative. Curnier Jardin, která sama částečně žije a tvoří v Římě, spoluiniciovala vznik tvůrčí skupiny, kterou převážně tvoří původem kolumbijské sexuální pracovníce, v době globální pandemie, kdy byl v Itálii zaveden striktní lockdown. Vykonavatelky*é sexuální práce, která závisí na možnosti osobního setkání s klientelou, patřily*i mezi ty, jimž hrozilo reálné nebezpečí úpadku do hmotné nouze. Pauline Curnier Jardin s pomocí fotografky a sexuální pracovníce Alexandry Lopez a architektky Sereny Olcuire vymyslela pro skupinu sexuálních pracovníků workshop, během kterého vznikla série kreseb s výjevy z jejich běžných pracovních interakcí. Ty byly honorovány ekvivalentně vůči taxám za obvyklou práci. Tento iniciační projekt vytvořil nový prostor pro vyjádření těch, jejichž každodenní život je většinou společností stigmatizovaný a přehlížený.

Světlušky a smrt papeže: silné i poetické metafory sexuální práce a jejích podmínek

Na výstavě v Domě fotografie je k vidění trojice filmů a související kresby, přičemž pro každou sekci je zde vytvořena prostorová a instalační situace rezonující s námětem a atmosférou konkrétního díla.

První video představuje záznam performance ze dne 12. října 2023, kdy se v Itálii a dalších zemích světa slaví Den Kryštofa Kolumba. Ikonické postavení tohoto slavného mořeplavce a historicky opěvovaného objevitele „Nového světa“ se v posledních letech stále více oťřásá pod tlakem kritické reflexe epochy evropského kolonialismu. Záměrem performance členek Feel Good Cooperativu bylo rozvrátit tradiční motiv oslav Kolumbova dne skrze pohyb, sochařskou intervenci a kolektivní zpěv tak, aby prostřednictvím polyfonie toužících těl změnilo význam míst symbolizujících ve veřejném prostoru vykořisťování a moc.

Druhý film na výstavě je také dokumentárního charakteru. Zachycuje výpravu do Vatikánu z ledna 2023, kdy se členky Feel Good Cooperativu vydaly – stejně jako celkem 195 000 křesťanských věřících z celého světa – rozloučit se zesnulým emeritním papežem Benediktem XVI. během smutečního vystavení jeho těla v bazilice svatého Petra. Půlhodinový snímek *Den, kdy jsme ho viděly mrtvého* sleduje členky kolektivu v civilním oblečení a denním make-upu procházející se dechberoucími interiéry jednoho z nejposvátnějších katolických míst.

V poslední části výstavy je umístěn historicky první film, který v rámci spolupráce Pauline Curnier Jardin a Feel Good Cooperativu vznikl v roce 2021. Tajuplné video s názvem *Světlušky* představuje již známé postavy v noci, v mihotání stínů a světél podél silnice na okraji Říma, kde obvykle pracují. Kdysi dávno zde skutečně bývaly světlušky, které ale vymizely spolu s proměňující se okolní příměstskou krajinou. Reflektory aut potenciálních klientů dnes jako pátrací světlomety ozařují těla a tváře při hledání jednorázového potěšení. Ve vizuální metafoře jsou zde světluškami ženy a trans osoby, které se objevují v noci, ale ve dne jsou neviditelné, postrádají společenské uznání a podporu. Zde se ale objevují v emancipačním světle, jako silné, krásné a pozoruhodné.

Marie Lukáčová: Divoženky

Multimediální trilogie pro teenagery

Výstava s názvem *Divoženky* je součástí multimediální trilogie určené v rámci současného umění poměrně nezvykle především teenagerům. Její další části tvoří film *Orla* a autorská kniha *Drak a ryba*. Každá se odehrává v jiné časové rovině. Film *Orla*, jehož první díl je i součástí výstavy, vstupuje do času knihy mezi prolog a její hlavní děj. Čas výstavy, která vedle videoinstalace představuje několik cyklů kreseb, tisků a nástěnných maleb, je naproti tomu neohraničený a procesuální. Sestává z bezpočtu uměleckých proměn a vtělení, která společně vytvářejí nový svět mýtů a symbolů.

Ženská energie a aktualizace tradic

V subjektivních perspektivách hlavních hrdinek příběhů Marie Lukáčové se při zachování klasických schémat posouvá těžiště mýtu, balancující na mlhavém rozhraní nevinnosti a sexuality, směrem k tělesnosti a smyslovému prožitku. Pro místy naivní pohádkové příběhy i pro naopak velmi rafinované fantastické ilustrace a animace je zásadním motivem radikální znovupřijetí fyzických – tedy i sexuálních – aspektů života do kulturního kánonu, které představuje návrat k původní, i když nově formulované, lidové moudrosti.

Jako určitá forma náboženského textu uspokojuje mýtus také přirozenou, v současnosti málo saturovanou potřebu komplexity: i příběh *Drak a ryba* v sobě zahrnuje paradigma vzniku, zániku i jeho překonání. A jako v tomto příběhu, i v historii byla většina lidových rituálů udržována ženskou energií – s důrazem na intimitu komunitní i ženské vzájemnosti, na tělesnost v lidových rituálech i na emoce spojené s mateřstvím, sexualitou, menstruací, rozením, dospíváním, ale i násilím a smrtí. A především na jejich bezpodmínečné spojení s přírodou. Kresby a animace Marie Lukáčové svou dekorativností odkazují na fenomén tradičních prací, které mají svou specifickou časovost: například paličkování krajek se v leccems podobá spřádání mýtických forem do jednotlivých příběhů. Obojí obsahuje rytmy opakování i tvůrčí přístupy, které přejímají principy přírodních cyklů a procesů.

Marie Lukáčová ukazuje, že cestou k zachování kontinuity života není bořit tradice, ale přisvojovat si je. Skrze nové příběhy k nim přidává další, aktuální významové vrstvy. Vytvářet nové rituály oživující hluboce zakořeněná mytologická témata, která mají moc uvolňovat skrytou energii. To vše získává nový význam v době, kdy se společnost potýká s výzvami a hrozbami, plynoucími ze zjevně neudržitelných společenských paradigmat.

Pauline Curnier Jardin (nar. 1980 v Marseille) je výtvarná umělkyně, filmařka a performerka, která čerpá z rozsáhlého repertoáru odkazů od řecko-římské mytologie přes lidové pohádky, různé náboženské praktiky až po pohanské rituály. Její filmy a instalace, které často pojímá jako divadelní scény, zobrazují prostory hry nebo lidové zábavy, jako jsou cirkusy, kabarety, karnevaly nebo lunaparky, světy, kde jsou povoleny všechny identity, všechny druhy převlékání a převrácení původních významů. Svá díla vystavovala v prestižních mezinárodních muzeích a institucích. Curnier Jardin získala řadu ocenění včetně Prize der Nationalgalerie v roce 2019, Villa Medici Residency 2019/2020 v Římě a Villa Romana Fellows 2021 ve Florencii. Mezi další prestižní ocenění patří holandská NN Award (2018) a Prix Fondation d'Entreprise Ricard (2017).

Feel Good Cooperative je kolektiv zahrnující kolumbijské transsexuální pracovnice a spřízněné duše. Tento kolektiv vznikl v Římě během striktního lockdownu na jaře 2020 z iniciativy umělkyně Pauline Curnier Jardin, fotografky a sexuální pracovnice Alexandry Lopez a architektky a výzkumnice Sereny Olcuire. Feel Good Cooperative chápe umění jako vlivný prostor pro vyjádření a posílení ekonomického postavení, skrze něž usiluje o pozvednutí subjektivit, které v minulosti čelily marginalizaci, stigmatizaci a vyloučení z možností sebe-reprezentace. Prostřednictvím kolektivních děl a performancí vytvářejí členky kolektivu umění na základě sdílených zkušeností a workshopů, které zahrnují různé umělecké techniky. Práce Feel Good Cooperative byly představeny v různých městech včetně Říma, Berlína, Janova, Bonnu, Kolína nad Rýnem a nyní Prahy.

Marie Lukáčová (1991, Opava) je na poli vizuálního umění i hudby již dlouho etablovanou autorkou. Je absolventkou VUT v Brně a pražské UMPRUM, pedagožkou CAS FAMU a jednou z mála českých umělkyně zabývajících se vedle role autorky i náročnou filmovou produkcí. Své příběhy prezentuje v multimediálních instalacích, v nichž kombinuje hraný a animovaný film, hudbu (zejména rap), kresby a tisky nebo nástěnné malby. Do svých dokumentárně i narativně založených příběhů zahrnuje angažované a aktivistické motivy z oblasti genderu a politiky, ale také lidového náboženství nebo vědy v roli novodobé mytologie. Z primárně ženských hledisek poukazuje na sebedestruktivní roli polarizované, patriarchálně založené společnosti v aktuální éře globálních ekologicko-sociálních krizí.

Kurátorky: Jitka Hlaváčková a kurátorský tým Společnosti Jindřicha Chalupeckého:
Barbora Ciprová, Veronika Čechová, Tereza Jindrová, Karina Kottová

Grafické řešení: Filip Kraus

Architektonické řešení: Marie Lukáčová

Součástí výstavy je autorská kniha Marie Lukáčové *Drak a ryba*; editorky: Jitka Hlaváčková, Karina Kottová; grafické řešení: Filip Kraus; vydala GHMP, 2023.

Výstavní programy Galerie hlavního města Prahy i Společnosti Jindřicha Chalupeckého jsou podporovány Ministerstvem kultury České republiky.

Video *Smrt papeže* a série doprovodných kreseb Pauline Curnier Jardin a Feel Good Cooperative vznikly v rámci grantového projektu Islands of Kinship programu European Platform (EU).

Mediální partneři GHMP: Art&Antiques, ArtMap, Artalk, Flash Art, A2, Alarm, Artikl, Revolver Revue, Artyčok.tv, protisedi.cz, Radio 1, Český rozhlas Radio Wave, Fotograf

Vstupné: 150 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti) / 20 Kč seniorské

Kontakt pro novináře:

Michaela Vrchetová
+420 725 818 721
vrchetova@ghmp.cz

Další informace:

www.ghmp.cz
www.facebook.com/ghmp.cz
www.instagram.com/ghmp.cz

DOPROVODNÝ PROGRAM

čt 30. 11. 2023, 18.00

**Komentovaná prohlídka a diskuze
s expertkou z neziskové organizace
Rozkoš bez rizika**

čt 7. 12. 2023, 18.00

**Autorské čtení z knihy Marie
Lukáčové *Drak a Ryba*, diskuze a
prohlídka výstavy**

čt 25. 1. 2024, 18.00

**Politika reprezentace. Diskuze
o (sebe)reprezentaci
marginalizovaných skupin**

čt 15. 2. 2024, 18.00

**Komentovaná prohlídka
s kurátorkami obou částí výstavy a
umělkyní Marií Lukáčovou**

čt 22. 2. 2024, 18.00

**Projekce filmu *Orla* s autorským
komentářem Marie Lukáčové**

EDUKAČNÍ PROGRAM

Sobotní výtvarné workshopy:

so 27. 1. 2024, 13–18 h

*Sny schované v příbězích (kresba tuší,
malba akvarelem)*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

so 3. 2. 2024, 13–18 h

*Digitální storytelling (kresby na iPadu /
ilustrace)*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

Výtvarné dílny pro dospělé a seniory / integrační a mezigenerační programy:

čt 11. 1. 2024, 11–14 h

Kresba a grafické techniky

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

ne 14. 1. 2024, 11–14 h

Kresba a grafické techniky

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

čt 11. 1. 2024, 15–18 h

Kresba a grafické techniky

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

ne 14. 1. 2024, 15–18 h

Kresba a grafické techniky

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná: edukace@ghmp.cz